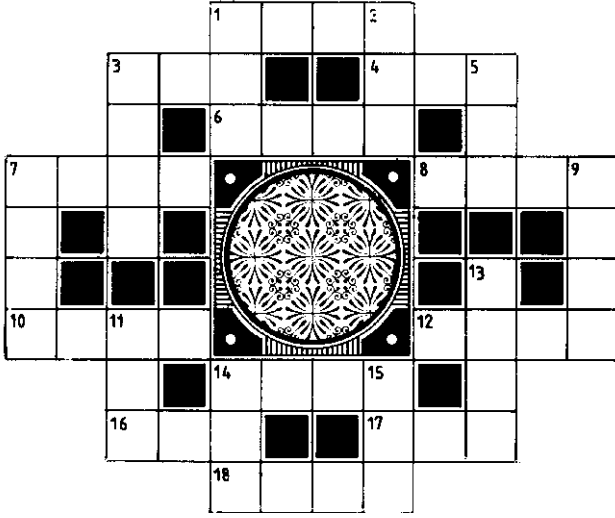

'ಕ್ರಿಲ್': ಅದೆಂಥ ಜೀವಿ?

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಉಪ್ಪು ಮಾರಿ ಪಡೆದದ್ದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಭಿಕ್ಷೆಯಾದೀತೇ ? (4)
3. ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ಭಾರೀ ಕೋಪ (3)
4. ಮುರುಡೇಶ್ವರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅದೇನು ವಾದ್ಯ ? (3)
6. ಕೊಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ನಟಿಸಿದ್ದು ಎಂಥ ಮೋಸ ! (4)
7. ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆತ ತುಂಬ ನಿಷ್ಣಾತ (4)
8. ಮುಕುಂದನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ತಂದದ್ದು ನೈದಿಲೆ ಬಳ್ಳಿ ತಾನೇ ? (4)
10. ಕಾಣಿಕೆಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬರೆದಿಡಲು ಯಾವುದು ಸಾಮಗ್ರಿ ? (4)
12. ಅವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ದ್ರೋಹದ ಕಾರ್ಯ (4)
14. ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿಸು ; ಹೇಗೋ ಸರಿಹೊಂದಿಸು (4)
16. ಬಕಪಕ್ಷಿ ಕಂಡೊಡನೆ ತಿಂದು ಹಾಕುವವ (3)
17. ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಬೆದರಿಸಿದ್ದು ಅದಾವ ಖಾಯಿಲೆ ? (3)
18. ಲಾಲಿ ಹಿಡಿದು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಪಟ ಪಟ ಬಡಿದಾಟ ? (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ಕಸವೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ, ಅದು ಬರೀ ಮರಳು (3)
2. ನೋಡದಂತೆ ನಟಿಸುವುದು ಇದೆಂಥ ವರ್ತನೆ ? (3)
3. ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಎಲ್ಲರದುದು ಇರುಸು ಮುರುಸು ; ಹಿಂಸೆ (4)
5. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅದೆಂಥ ಶುಲ್ಕ ? (3)
7. ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ (4)
9. ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ, ಅದು ಇರುಳಿನ ಪ್ರಾಣಿ (4)
11. ಆಭರಣವನ್ನಿಡಲು ತಕ್ಕ ಸುಂದರ ಡಬ್ಬಿ ತಲೆಕೆಳಗು (3)
13. ಅಪ್ಪನದೇ ಇದೆಲ್ಲ ; ಕಷ್ಟಕಾಲಕ್ಕೆಂದು ಇಟ್ಟ ಹಣ (4)
14. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳೇ ಅಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲವೂ (3)
15. ಸಾರೋಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿದ ಹಾಡಿನ ರಾಗ ಯಾವುದು ? (3)

21-06-2018ರ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ :

1. ಪಲ್ಲವಿ ; 3. ತಂಬೂರಿ ; 4. ನೀರವ ; 6. ಮಹಾಲಯ ;
7. ಅಭಯಂತ ; 9. ರಕ್ತಾಂಬರ ; 11. ಹರಿವಾಣ ; 15. ದುರುಳ ;
16. ಜಹಜು ; 17. ಸಹನೆ

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ :

1. ಪರಿಶೆ (=ಜಾತ್ರೆ) ; 2. ವಿನೀತ ; 3. ತಂಬುಲ (=ತಾಂಬೂಲ) ;
5. ವಲ್ಲಭ ; 6. ಮಯೂರ ; 8. ತಲ್ಲಣ ; 10. ಬರಿದು
12. ರಿವಾಜು ; 13. ಕಳಸ ; 14. ಭಜನೆ

'ಕ್ರಿಲ್' ಅಡೊಂದು ಸಾಗರ ಪ್ರಾಣಿ. ವಿಡಿ, ನಳ್ಳಿ, ಶ್ರಿಂಪ್, ಪ್ರಾನ್, ಲಾಬ್ ಸ್ಪರ್... ಇತ್ಯಾದಿ 'ಚಿಪ್ಪಿನ ಜೀವಿ (ಕ್ರಸ್ಟೇಶಿಯನ್)'ಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಲ್ ಕೂಡ ಸೇರಿದೆ (ಚಿತ್ರ 1). ಧರೆಯ ಸಾಗರಾವಾರದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿರುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಯು 85 ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಲ್ ಗಳದು ಪುಟ್ಟ ಗಾತ್ರ ; ಅತ್ಯಲ್ಪ ತೂಕ. ವಯಸ್ಕ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳ ಉದ್ದ ಕನಿಷ್ಠ 1 ರಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 6 ಸೆಂಟಿ ಮೀಟರ್ ; ತೂಕವಂತೂ ಸರಾಸರಿ ಎರಡೇ ಗ್ರಾಂ!

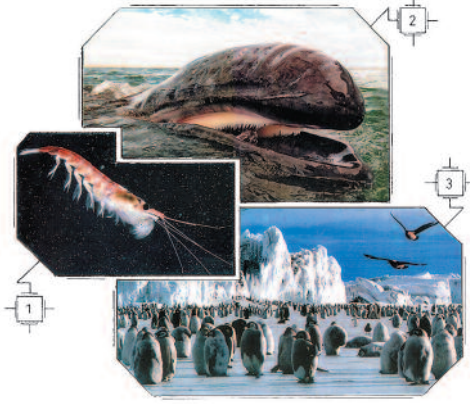
ಆದರೂ, ಸಾಗರ ಜೀವಾವಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳ ಮಹತ್ವ ಅಪರಿಮಿತ. ಕಡಲಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗಾತ್ರದ ಜೀವಿಗಳಾದ 'ಪ್ಲಾಂಕ್ಟನ್'ಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬೆಳೆವ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳೇ ಸಾಗರ ಜೀವಾವಾರದ ಸಕಲ ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಗಳ (ಪ್ಲಾಂಕ್ಟನ್ ಗಳ ನಂತರದ) ಪ್ರಧಾನ ಆರಂಭಿಕ ದ್ವಿತೀಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಸಾಗರವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಹೇಳಳ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ, ಪೆಂಗ್ವಿನ್ ಗಳಿಂದ (ಚಿತ್ರ 3) ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳವರೆಗೆ (ಚಿತ್ರ 2), ಕ್ರಿಲ್ ಗಳೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರ.

ಕ್ರಿಲ್ ಗಳ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಆಳ ಕಡಲಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ ; ಇರುಳಾದೊಡನೆ ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗೆಯ 'ದೈನಿಕ ವಲಸೆ'ಯಿಂದಾಗಿ ಅವು ಆಳ ಕಡಲಿನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲೂ, ಮೇಲ್ಮೈನ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇರುಳಿನಲ್ಲೂ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಡಲಿನ ಅಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳೇ ಜೀವನಾಧಾರ.

ಕ್ರಿಲ್ ಗಳ ಪರಮ ವಿಸ್ಮಯದ ಅಂಶ ಕೂಡ ಒಂದಿದೆ : ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾವನ್ನು ಪರಿವರಿಸಿರುವ 'ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾ ಸಾಗರ'ದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದ 'ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಕ್ರಿಲ್' ಜೀವಲೋಕದಲ್ಲೇ ಗರಿಷ್ಠ 'ಜೈವಿಕ ರಾಶಿ (ಬಯೋ ಮಾಸ್)'ಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂಬ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಕ್ರಿಲ್ ಪ್ರಭೇದದ ಒಟ್ಟು ಜೈವಿಕ ರಾಶಿ ಸರಾಸರಿ ಐದು ನೂರು ದಶ ಲಕ್ಷ ಟನ್! ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ

ಇದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗ ತಿಮಿಂಗಿಲ, ಪೆಂಗ್ವಿನ್, ಸೀಲ್, ಸ್ಪಿಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ (ಒಂದು ನೀಲಿ ತಿಮಿಂಗಿಲ ದಿನಕ್ಕೆ 4 ಟನ್ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಸೋಸಿ ನುಂಗುತ್ತದೆ !); ಆದರೆ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಂತಾನ ವರ್ಧನೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ರಿಲ್ ಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಜನಿಸುತ್ತವೆ ; ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟು ರಾಶಿ ಮರುಪೂರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ !

ಕ್ರಿಲ್ ಪ್ರಭೇದಗಳದು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯುರ್ಮಾನ. ಬೇಟೆಗಾರರಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಉಳಿದರೆ ಕೆಲ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಿರುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಎರಡು ವರ್ಷ, ಇನ್ನು ಕೆಲ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಆರು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಜೀವಿಸುತ್ತವೆ. ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಈಜಾಡುವ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದಟ್ಟಣೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಅರವತ್ತರ ವರೆಗಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಗುಂಪು ಕಡಲಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಚದರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಹರಡಿರುತ್ತದೆ ! 'ಜೈವಿಕ ಜ್ಯೋತಿ'ಯನ್ನೂ ಹೊಮ್ಮಿಸುವ ಈ ಅದ್ಭುತ, ಕುಬ್ಜ ಜೀವಿಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯರೂ ಬಲೆ ಹಾಕಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ; ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಗಳಷ್ಟು !

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್